

Forfatter: Rantzau, Christian

Titel: BREV TIL: Gram, Hans FRA: Rantzau, Christian (1742-01-06)

Citation: Rantzau, Christian: "BREV TIL: Gram, Hans FRA: Rantzau, Christian (1742-01-06)", i *Breve fra Greve Christian Rantzau til Hans Gram*, Græbes Bogtrykkeri 1930, s. 123. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-001991720-000-shoot-L0019917200000053.pdf> (tilgået 02. maj 2024)

Anvendt udgave: Breve fra Greve Christian Rantzau til Hans Gram

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

Vel Edle og Velbr HEr Justice-Raad!

Var der Synd i Ønske, vilde ieg ønske, hver dag var een nyt Aars Dag, icke fordi, at jo hver Dag, som oftest disvære, jo bringer nyt nock med sig, mens for at faa desto tiere saa kierkomne Breve ¹ som hr. Iustice-Raads, siden ieg seer, hand paa dend Tiid af Aared har saa stor Venskab og Godhed for mig, at hand ei kand eller vil holde tilbage, Eller og, for at gjøre hannem det i alle maader mageligere, vilde ieg ønske (hvorudi ieg gestaar er megen Egen-Nytte og Egen-Kierlighed), hand ei havde andet at bestille, end at corre spondére med mig, saa gjerne læser ieg Hands Breve. Da alt dette er Cha teaux en Espagne, kommer ieg til Hoved-Meeningen og af eet oprigtigt got Hierte tacker Hr. Iustice-Raaden for Hands, jeg aldeles er forsickred om, vel meente gode Ønske til Aareds Omvexling, ønsker Hannem af et got Hierte alt det gode i aandelige, tiimelige og legemlige Ting, een goed Mand kand ønske sig og tilbede sig af een naadig og goed Gud, inclusive eet got Gilt, om Hand ellers regner det iblandt de gode Legemlige og timelige gode ting, hvorved mig indfalder dend store Cardinal Fleury's Definition af een Cardinal til Sal. Ambassadeur og Geheime-Raad Sehested ², af hvis Mund ieg haver det: Ccirdinalis est animal ad quaevis beneficia aptum, etiam ad matrimonium, si alias foret. Jeg frygter saa dubieus en Sententz af saa vittig og veløved een Mand vil holde op i Tøylen paa Hr. Iustice-Raadens Beyle-Tancker; ukiert er det mig, Hand har holdt tilbage i sit Brev med Communicable Nouvelles, Hand burde vide, vi Land-Junckere løber efter, i Huusene og Samquemmene lige saa fyrigen som efter Harene i Marcken. Hand behager at siige, hand veed inted, le pauvre homme! tillad mig ei at troe Dennem det til Villighed og at ieg som Deres gamle Ven tacker Dennem hierteligen for gode Assistance til dend semi doctum (som dog er vel meged sagd) Christian Carl Buchholtz; jeg slap, sagde Fruer Piigen, da hun løb fra Juncker paa Trappen, saa har det unge Menniske vel og Føye til at siige samori sensu, absit omnis suspicio ac sinistra interpretatio a Professore Graeco, mens for at tale alvorligen kand det unge Menniske vel blive til, da mig er giordt Forsickring, Hand har goed Villie og redelig Intention, hebetiores plunnum melius parochiam administrant quam acutiores ³. Hvad sig Chomels Supplement au Dictionaire Oeconomique ⁴ angaar s. 124haver ieg med sidste Posten beordret min gamle Otto viidere at melde sig saavel hos Dennem, som hos Hr. Kammer-Juncker von Thienen ¹ for at see dend Ting bragd i Rigtighed. Jeg haver ei lidet forundred mig over de saa kaldede Memoires de Mr le Comte de Rantzau ², jeg aldrig havde hørt noged om før, mens vel om Autor, der desto beklageligere er af Familien og een kroged Green af een ret Stamme; Hand er Rantzau af Holtzmüden, besvogred med det Wolfenbüttel Blankenburgske huus, har i Helmsted self anden med een Bilsteen stucken een von Staff ihiel, ei paa megen goed Maade som for- tællis; een vitløftig Romanesque herre maa hand være, det ieg kand slutte af eet Brev, hand i Giensvar til min Nièce Friherinde Holck ³ har skreved paa et Brev, hun havde adressered min Søn i Paris ⁴, og ved Omvexling paa Posten maa være kommen til hannem, hvorudi hand siiger Hender hundrede Gentilesser og at hand i nogle Aar havde længtes at see hender igien, klager meged over sin Famille og hvad Uræet hannem i samme er skeed, hvilcked alt vel billigen kand kaldes tours de polisson, og vitløftig er Hand, kan ieg vide af een Vexsel, hand havde trecked paa een Jøde i Hamborrig og Poussin ⁵ skrev min Koene til om i Tancke, det var min Søn, for at forespørge sig, om hun vilde viide dend honoréred; saa veed og min Søn at fortælle mig, at Hand har vildet sælge sin Religion, mens om Kiøbed er gaaen tilbage af Van-hiimmel eller for Mangel af resolut Kiøbmand nock, malgré l'œuvre meritoire, des bonnes vi eilles pieuses, à sauver une ame heretique de l'enfer, skal ieg lade være u-sagd; mens det veed ieg, jeg saae ham aldrig; om Hand i Norge har været paa Jagd med Grev Rantzau Aschberg ⁶, som var der oppe i Løvendahls ⁷ tiid, skulde ieg dog tvivle paa, mens Jammer er det, hand ei blev begravet i Sneen deroppe, hand siger de vælter deres Børn udi; i hvor insipide og løgnagtig eet Skrift det end er, skiønner hr. Iustice-Raad dog vel, ieg for Navnet skyld lader det komme; min Søn fortæller mig, det hand i Ütrecht kom til hannem s. 125og viste hannem Manuscript Memoires, som hand raade ham fra ei at lade trycke, tog fra ham og kaste paa Jlden, saa hand maa have frelst dem af Jlden eller være een meged fertile plume, gav hannem og een liden Reise- Penge med Insinuation, hand ei skiøttede meged om hands Visite, Lige saa lidet som Publicum venteligen vil skytte om hands Bog, Navned a part, der vil forleede mange til at kiøbe dend. Jeg havde feliciter, maaskee, al min Livs-tiid ignorered dette Skrift, om hr. Iustice-Raad ei havde været saa goed at skrive derom; thi de periodique Lærde Journeaux gjør ham venteligen ingen tiid dend Ære at recensére ham, skiøndt hand fortiente, at een af dem skulde characterisére ham for den heele ærbare Verden og dygtigen hegle hannem igien nem for hands Impostures, Fictions & Faussetés, eller rettere at siige ndicu lére hannem efter Fortieniste; hand burde i stæden for de Wolfenbüttelske Printzer have dedicéred dend til Konge Theodorus ¹; sed transeant nugae, af større Betydenhed er Keiserinde Elisabeth's Manifest og dend Revolution, ieg maa gestaa, at ved denne fred-kiere Høye Dame og dend store fredelige Cardinal ² ympes stoor Uroe i Europa; efter sidste Aviser tegner det sig bedre igien for Ostermann, mens slettere for de begge Brødre Münnicherne ³. Det var forgieves at spørge Hr. Iustice-Raad, hvorleedes denne betydelige Ting ansees hos os og hvad Mesures der tages, da Hr. Justice-Raad har declaréred ei at viide eller rettere at siige ei at vilde vide af noged.

Skulde Elisabetha pacifica vilde restituére Sverrig alle avulsa, da kommer det let igien til det, Kong Carl dend tolte vovede sig saa yderlig fore og an vendte saa stoor Møye og Bekostning for at skille Sverrig ved. Første Dagen skal ieg skille mig her ved min Søn, som da har dend Lycke og Fornøyelse at see Dennem; Hands Brev med sidste Posten har Hr. Justice-Raaden vel faaed. Min Koene tacker hr. Justice-Raaden for goed Erindring og ønsker Hr. Justice-Raaden ei mindre got end ieg ved Aareds Omvexling, Koenen und tagen; Hun

siiger, De haver gaaed for lenge i Raad med sig Self til nu at tæncke derpaa; dend samme Clausul legger ieg til min gamle gode Vens hr. Justice-Raad Bings Giftermaal, om hand ellers har det i sinde, og da Hand saa længe i eenlig Stand har seed sig lykkelig og fornøyed, vil ieg af mit hierte ønske hannem saaleedes fremdeeles at continuére i al dend Velstand, Glæde og Prosperitaet, hand kand ønske sig Self, det ieg beeder maatte siiges Hannem med min tjenstlig helsen. Jeg havde sidste Posten svared Hr. Justice-Raaden, dersom ieg ei havde været paa Brahetrolleborg, hvor ieg ei haver hørt tale uden om Process, og efter alt det, ieg der har hørt, seed og mig er bleven s. 126 forelagd, kand ieg ei fatte eller begribe 1°, Hvorleedes et formeligt, authoriséred Testament kand med rette komme under Skifte Commissariers Behandling, 2°, Hvorleedes et skriftligt Forliig af een myndig Mand, der ei beviises at være extorquéred eller par surprise, kand rippes og rokkes under Skin af la lettre et L'esprit du traitté, sed hanc Litem ego non faciam meam. ¹ Min Sag skal det alletiider være ved alle forefaldende Leyligheder i Gierningen at ud viise, med hvad Ergivenhed og redebond tjenstfærdighed ieg stedse forbliver VelEdle og Velbr hr. lustice-Raadens

Tienistvilligste Tiener C. Rantzau ².

Brahesborgd. 6. Jan. 1742.

P. S. At jeg har maatt dictére min Søn dette i Pennen, er HEr lustitz Raad saa god at undskylde, da jeg formedelst megen skriven har en trett og mødig Haand.